

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Fødevarestyrelsen 6. kontor/3.1/2.1

Sagsnr.: 2009-20-221-00350/Dep. sagsnr. 11058

Den 14. oktober 2011

FVM 941

REVIDERET GRUNDNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om forslag til Kommissionens forordning om ændring af forordning (EF) nr. 889/2008 om gennemførelsesbestemmelser til Rådets forordning (EF) nr. 834/2007 om produktion af økologisk vin (komité-sag)

KOM-dokument foreligger ikke

Resumé

Forslaget omhandler gennemførelsesbestemmelser vedrørende økologisk vinproduktion i forarbejdningsleddet. Kommissionen har genfremsat forslaget, der indebærer en ændring i det maksimalt tilladte sulfitniveau i forhold til et tidligere fremsat forslag. Forslaget vurderes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark. Regeringen lægger afgørende vægt på, at de foreslåede niveauer for de maksimalt tilladte grænseværdier for sulfid i vindyrkningszone A og B ikke accepteres, men i stedet følger niveauet for vindyrkningszone C og anvendes ensartet i hele EU.

Baggrund

Kommissionen har fremsat forslag til ændring af forordning (EF) nr. 889/2008 om gennemførelsesbestemmelser til Rådets forordning (EF) nr. 834/2007 om produktion af økologisk vin.

Forslaget er fremsat med hjemmel i Rådets forordning (EF) nr. 834/2007 af 28. juni 2007 om økologisk produktion og mærkning af økologiske produkter og om ophævelse af forordning (EØF) nr. 2092/91 og særligt artikel 19, stk. 3, 2. afsnit, samt artiklerne 21, stk. 2, artikel 22, stk. 1, artikel 38, litra a og artikel 40. Forslaget er genfremsat af Kommissionen, efter at forhandlingerne blev stillet i bero i juni 2010, og er udelukkende ændret vedrørende det maksimalt tilladte sulfitniveau.

Forslaget behandles i en undersøgelsesprocedure i Den Stående Komité for Økologisk Landbrug. Afgiver komitéen en positiv udtalelse med kvalificeret flertal, vedtager Kommissionen forslaget. Afgiver komitéen en negativ udtalelse med kvalificeret flertal, vedtager Kommissionen ikke forslaget, idet Kommissionen indenfor to måneder kan forelægge komitéen et ændret forslag eller indenfor en måned kan forelægge forslaget for appelkomitéen. Afgives der ikke nogen udtalelse med kvalificeret flertal, kan Kommissionen vedtage forslaget med min-

dre: a) forslaget vedrører beskatning, finansielle tjenesteydelser, beskyttelse af menneskers, dyrs eller planters sundhed eller sikkerhed eller endelige multilaterale beskyttelsesforanstaltninger, eller b) det er fastsat i basisretsakten, at forslaget ikke kan vedtages, hvis der ikke er afgivet en udtalelse, eller c) et simpelt flertal er imod forslaget. I de nævnte tilfælde kan Kommissionen indenfor to måneder forelægge komitéen et ændret forslag eller indenfor en måned forelægge forslaget for appelkomitéen.

Forslaget forventes sat til afstemning på mødet i Den Stående i Komité for Økologisk Landbrug den 25.-26. oktober 2011.

Nærhedsprincippet

Der er tale om gennemførelsesbestemmelser til en allerede vedtaget retsakt, og det vurderes på den baggrund, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Formål og indhold

Rådets forordning (EF) nr. 834/2007 af 28. juni 2007 om økologisk produktion og mærkning af økologiske produkter fastlægger rammebestemmelser for den økologiske produktion af fødevarer og andre produkter af landbrugsoprindelse. Nærværende forslag omfatter gennemførelsesbestemmelser vedrørende ønologiske metoder (metoder til vinfremstilling), hvilket blandt andet omfatter brug af tilsætningsstoffer og teknologiske hjælpemidler. De almindelige regler om krav til den økologiske oprindelse af råvarerne er på linje med den øvrige produktion af økologiske fødevarer.

Til produktion af vin (konventionel vin) må kun anvendes de ønologiske metoder, der er fastsat i regi af den fælles markedsordning for landbrugsprodukter¹. Forslaget indebærer begrænsninger og forbud mod anvendelse i forhold til visse metoder i regelsættet for konventionelle metoder. Begrænsningerne i forhold til konventionelle metoder vedrører:

- brug af omvendt osmose til fjernelse af vand,
- mikrofiltrering af vinen med henblik på fjernelse af urenheder,
- anvendelse af sulfit.

Ifølge forslaget må omvendt osmose kun anvendes til produktion af koncentreret druemost, og ikke med henblik på at forøge sukkerindholdet i druemosten.

For så vidt angår mikrofiltrering er der krav om en porestørrelse på minimum 0,2 mikrometer. Derudover lægges op til en revurdering med henblik på udfasning i 2013 af varmebehandling af vinen, og anvendelse af harpiks til ionbytning for at stabilisere vinsyreindholdet.

¹ Rådets forordning (EF) Nr. 1234/2007 af 22. oktober 2007 om en fælles markedsordning for landbrugsprodukter og om særlige bestemmelser for visse landbrugsprodukter (fusionsmarkedsordningen), og Kommissionens forordning (EF) nr. 606/2009 af 10. juli 2009 om gennemførelsesbestemmelser til Rådets forordning (EF) nr. 479/2008 for så vidt angår kategorier af vinavlsprodukter, ønologiske fremgangsmåder og restriktioner i forbindelse hermed.

Ifølge forslaget er følgende teknikker, der er tilladt i konventionel produktion, ikke tilladt:

- delvis koncentration af vin ved køling,
- eliminering af svovlsyre ved fysiske processer,
- elektrodialyse behandling og behandling med kautionsbyttere for at stabilisere vinens vinsyreindhold,
- metoder til fjernelse af vinens alkoholindhold.

Disse metoder anses for at være uforenelige med de økologiske principper i økologiforordningen, som tilsiger, at der ikke bruges metoder, som kan vildlede om vinens sande karakter.

For så vidt angår brugen af tilsætningsstoffer er der i et samlet bilag oplistet en række tilsætningsstoffer og teknologiske hjælpemidler, som kan indgå i forarbejdningen. En stor del af disse stoffer er i forvejen godkendt til brug til almindelig produktion af økologiske fødevarer. Det indføres, at visse tilsætningsstoffer – herunder teknologiske hjælpemidler som for eksempel ægalbumin - foretrækkes udvundet af økologiske landbrugsingredienser.

Forslaget lægger desuden op til en differentiering af de tilladte sulfid-niveauer mellem medlemsstaterne. Det maksimalt tilladte indhold af sulfid sænkes med 50 mg/liter i forhold til de generelle bestemmelser for konventionel og traditionel rødvin, rosé- og hvidvin for medlemsstater beliggende i vindyrkningszone C, som det fremgår af fusionsmarkedsordningen (EF) nr. 1234/2007. Det vil sige Frankrig, Italien, Spanien, Portugal, Ungarn, Slovakiet og Rumænien. Dette betyder, at det maksimalt tilladte indhold herefter vil være henholdsvis 100 mg/liter for rødvin og 150 mg/liter for rosé- og hvidvin for de pågældende medlemsstater.

Medlemsstater beliggende i vindyrkningszone A og B (omfatter de medlemsstater, som ikke tilhører vindyrkningszone C) vil være omfattet af et krav om 30 mg/liter mindre sulfidindhold i forhold til det konventionelle niveau, hvilket medfører et maksimalt tilladt niveau på 120 mg/liter for rødvine og 170 mg/liter for hvid- og rosévine i disse medlemsstater.

For den resterende kategori af vine² foreslås ligeledes, at det maksimale sulfidindhold sænkes med 30 mg/liter, hvorefter det maksimalt tilladte indhold varierer afhængigt af udgangspunktet.

Der åbnes dog samtidig mulighed for, at medlemsstaterne i særligt dårlige høstår i særlige områder vil kunne tillade, at grænseværdierne for sulfid hæves til dem, som gælder for konventionel vin. Dispensationer skal godkendes af de nationale fødevaremyndigheder.

Forslaget forventes at finde anvendelse pr. 1. august 2012.

² Mousserende vin, hedvin samt visse vine, hvor der er tilladt et højere maksimalt sulfidindhold.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres om forslaget.

Gældende dansk ret

Forarbejdning af økologisk produceret vin er ikke i dag nationalt reguleret. Forordningen vil være direkte gældende i Danmark.

Konsekvenser

Forslaget forventes ikke at få nævneværdig betydning for danske vinproducenter. Forbrugerne vil kunne opleve en øget gennemsigtighed i markedet i form af en mere ensartet markedsføring af vin påsat det fælles EU økologi-logo.

Det er på den baggrund vigtigt, at der er en forskel i produktionsmetoderne mellem "vin af økologisk dyrkede druer" og "økologisk vin", så forbrugerne ikke vildledes.

En vedtagelse af forslaget vil i lyset af den meget begrænsede vinproduktion og forarbejdning i Danmark ikke medføre øgede administrative byrder til offentlig økologikontrol. Ligeledes vil forslaget ikke medføre statsfinansielle eller erhvervsøkonomiske konsekvenser.

Forslaget vurderes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark.

Høring

Forslaget har været i høring på høringsportalen i sin tidligere version. Forslaget har ligeledes været sendt i skriftlig høring i §2-udvalget (landbrug), Det Rådgivende Fødevarerudvalgs EU-underudvalg og Det Økologiske Fødevarerudvalg. Der er indkommet følgende bemærkninger:

Landbrug & Fødevarer støtter Kommissionens tiltag om fælles regler på området. Dog påpeges vigtigheden af, at de kommende forarbejdningsregler ikke bliver så restriktive, at det i praksis næsten bliver umuligt at iværksætte en økologisk vinproduktion.

Et generelt princip bør være, at ingredienser af landbrugsoprindelse, der indgår i økologisk vinfremstilling er af økologisk oprindelse. Selvom Kommissionen ønsker en hurtig vedtagelse af forslaget, er det vigtigt, at brugen af de forskellige teknikker og ingredienser drøftes ordentlig igennem, således at eventuelle overgangsperioder bliver så korte og realistiske som muligt.

Grænseværdier for sulfitindhold er ikke den eneste regulering, som bør finde sted. Ultra- og nano-filtrering bør forbydes, mens mikrofiltrering bør være tilladt. Den maksimale filtreringsstørrelse skal sættes til 0,2 mikrometer.

Landbrug & Fødevarer mener ikke, at der bør ske udfasning af anvendelse af harpiks til ionbytning for at stabilisere vinsyreindholdet, men teknikken skal derimod nøje afgrænses til produktion af koncentreret, rektificeret most. Forbud mod denne praksis vil skabe ulige kon-

kurrenceforhold for visse vinproducerende områder i Europa på grund af forskelligheder i de klimatiske forhold.

Økologisk Landsforening lægger vægt på, at sulfitindholdet reduceres så meget som muligt i økologisk vin og er indstillet på, at der vil kunne være egne, hvor der ikke kan dyrkes økologisk vin. Foreningen ønsker klare retningslinjer for, hvornår og på hvilke betingelser indholdet af sulfit kan hæves.

Forbrugerrådet støtter forslaget, men finder det betydningsfuldt, at der udarbejdes klare retningslinjer for, hvornår indholdet af sulfit i vinen må hæves. Forbrugerrådet finder det væsentligt, at sulfitindholdet i økologisk vin generelt reduceres.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Danmark er tilhænger af øget harmonisering på økologiområdet, som kan medvirke til øget samhandel med flere typer økologiske produkter. I dag kan vin alene markedsføres som vin fremstillet af økologisk dyrkede druer, og således ikke mærkes som værende "fuld" økologisk med påsat Ø-mærke og/eller EU-økologilogo.

Regeringen finder, at der skal være en tydelig forskel mellem økologisk vin og konventionel vin, som giver forbrugerne mulighed for at træffe et klart valg. Regeringen støtter derfor Kommissionens forslag til begrænsninger i metodeanvendelsen og forslag til en begrænset liste over tilladte tilsætnings- og hjælpestoffer. Regeringen ser dog gerne, at grænseværdierne for tilsat sulfit reduceres yderligere, og finder det omvendt ikke acceptabelt, at de foreslåede sulfit-værdier hæves.

Samtidig lægger regeringen vægt på, at der etableres ensartede niveauer for anvendelsen af sulfit gældende i hele EU, og ikke – som forslaget lægger op til – en differentiering alt efter hvilken vindyrkningszone en medlemsstat er beliggende i. Begrundelsen herfor er dels, at differentieringen ikke er fagligt begrundet, dels af hensyn til ens konkurrencevilkår i EU og kommunikationen af reglerne. Regeringen ser endvidere gerne, at der opstilles ensartede og klare retningslinjer for, hvornår og på hvilke betingelser indholdet af sulfit kan hæves.

Regeringen lægger afgørende vægt på, at de foreslåede niveauer for de maksimalt tilladte grænseværdier for sulfit i vindyrkningszone A og B ikke accepteres, men i stedet følger niveauet for vindyrkningszone C og anvendes ensartet i hele EU.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

En stor gruppe medlemsstater ønsker højere grænseværdier for sulfid i økologisk vin end oprindeligt foreslået af Kommissionen i forslaget fra 2010. Det forventes, at større vin-producerende medlemsstater beliggende i vindyrkningszone A og B, vil kunne tilslutte sig forslaget. Større vin-producerende medlemsstater i vindyrkningszone C finder forslaget diskriminerende, men det er uklart, om de vil stemme imod forslaget, da der omvendt er et stort ønske om at få fastsat regler på området.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Der er oversendt notat og grundnotat om sagen til Folketingets Europaudvalg den 26. januar 2010. Der er ligeledes oversendt revideret notat og grundnotat til Folketingets Europaudvalg den 7. juni 2010.

Notaterne er ligeledes oversendt til Folketingets udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.